

EUROPEES PARLEMENT

2004

2009

Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid

2007/0094(COD)

22.11.2007

ADVIES

van de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid

aan de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

inzake het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van sancties voor werkgevers van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen
(COM(2007)0249 – C6-0143/2007 – 2007/0094(COD))

Rapporteur voor advies: Esther De Lange

PA_Legam

BEKNOPTE MOTIVERING

Op 16 mei 2007 kwam de Commissie met een voorstel voor een richtlijn van de Raad *tot vaststelling van sancties voor werkgevers van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen*. Dit voorstel past in het kader van een alomvattend Europees migratiebeleid en is bedoeld om het aanzuigeffect op illegale immigratie te verminderen door de arbeid van onderdanen van derde landen die illegaal in de EU verblijven aan te pakken. De maatregel strekt ertoe een voor de gehele EU geldende kaderregeling in te voeren om werkgevers die ingezetenen uit derde landen welke illegaal in de EU verblijven in dienst hebben, sancties op te leggen. De voornaamste kenmerken van deze kaderregeling kunnen als volgt worden omschreven:

- een algemeen verbod op de aanwerving van onderdanen van derde landen die illegaal in de EU verblijven;
- de verplichting voor werkgevers om controles uit te voeren alvorens tot indienstneming van onderdanen uit derde landen over te gaan en uitbreiding van het aantal door lidstaten uit te voeren inspecties;
- het opleggen van sancties en andere maatregelen in geval van niet-naleving van de regeling en van strafrechtelijke sancties in geval van ernstige inbreuken, zoals uitbuiting op de werkplek of het willens en wetens bedrijven van mensenhandel.

Er zij nadrukkelijk op gewezen dat het voorstel als maatstaf hanteert dat er sprake moet zijn van illegaal verblijf en niet van illegale arbeid als zodanig. Doordat het gebaseerd is op artikel 63, punt 3), letter b) van het EG-Verdrag, is het uitsluitend van toepassing op onderdanen van derde landen die illegaal in de EU verblijven en er werkzaam zijn. Het voorziet bijvoorbeeld niet in maatregelen ten aanzien van onderdanen van derde landen die legaal in de EU verblijven maar in strijd met hun verblijfsstatus werken, bijvoorbeeld studenten uit derde landen die meer dan het toegestane aantal uren werkzaam zijn. Volgens de schattingen van de Europese Commissie schommelt het aantal onderdanen uit derde landen die illegaal in de EU verblijven tussen 4,5 en 8 miljoen. Deze schattingen zijn echter jammer genoeg niet uitgesplitst naar geslacht en de genderspecifieke problemen waarmee deze migranten kunnen worden geconfronteerd worden niet in kaart gebracht.

Het onderhavige ontwerpadvies strekt ertoe het Commissievoorstel louter vanuit genderspecifiek perspectief aan te passen. De rapporteur voor advies is namelijk van oordeel dat met name vrouwelijke illegale migranten zich in een bijzonder kwetsbare positie bevinden en vaak het slachtoffer zijn van gedwongen arbeid, mensenhandel en geweld. Daarom is het zaak dringend een aantal gendergerelateerde bepalingen in het voorstel op te nemen, bijvoorbeeld met betrekking tot opleidingen om de betrokken instanties in staat te stellen genderspecifieke problemen te onderkennen en aan te pakken, het verstrekken van informatie aan onderdanen van derde landen omtrent de mogelijkheid om klachten in te dienen tegen hun werkgevers, de opname van naar geslacht opgesplitste statistieken in door de lidstaten uit te brengen rapporten, enz.

AMENDEMENTEN

De Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid verzoekt de ten principale bevoegde Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken onderstaande amendementen in haar verslag op te nemen:

Door de Commissie voorgestelde tekst¹

Amendementen van het Parlement

Amendement 1

Overweging 15 bis (nieuw)

(15 bis) Aangezien vrouwen vaak het slachtoffer zijn van gedwongen arbeid, mensenhandel, seksueel geweld en andere vormen van geweldpleging, moet speciale aandacht worden besteed aan vrouwelijke illegale migranten en hun specifieke problemen.

Amendement 2

Overweging 15 ter (nieuw)

(15 ter) Vrouwelijke werknemers zijn naar verhouding sterk vertegenwoordigd in bedrijfs- en dienstensectoren waar doorgaans meer illegaal verblijvende onderdanen van derde landen tewerkgesteld zijn. Aangezien veel illegaal verblijvende vrouwen als huispersoneel werkzaam zijn, zouden de lidstaten gezinnen die dergelijke werkneemsters in dienst hebben, de wettelijke middelen moeten verschaffen om voor hen een socialezekerheidsregeling te treffen.

Motivering

Er moet nadrukkelijk op worden gewezen dat vrouwen in de sfeer van de illegale migratie dubbel worden gediscrimineerd en kwetsbaarder zijn en dat zij derhalve aanspraak moeten kunnen maken op een correcte behandeling, die tegemoetkomt aan de uiteenlopende behoeften van mannen en vrouwen.

¹ PB C ... van 17.7.2007, blz.

Amendement 3
Overweging 18 bis (nieuw)

(18 bis) De lidstaten dienen te investeren in bewustmakingsmaatregelen om de betrokken onderdanen van derde landen en aangewezen derden die hen assistentie verlenen informatie te verschaffen omtrent de mogelijkheden die voor hen openstaan om een officiële klacht in te dienen. De klachtenprocedures voor sectoren waar een groot percentage vrouwen werkzaam zijn, moeten zo worden opgezet dat aandacht wordt besteed aan genderspecifieke problemen en dat vrouwen voldoende bescherming wordt geboden.

Amendement 4
Overweging 19

(19) Ter aanvulling van de klachtmechanismen moeten de lidstaten aan onderdanen van derde landen die het slachtoffer zijn geweest van grove uitbuiting op de werkplek en meewerken aan de strafzaak tegen hun werkgever, verblijfsvergunningen van beperkte duur afgeven naar verhouding van de lengte van de desbetreffende nationale procedures. Die vergunningen moeten worden afgegeven onder dezelfde voorwaarden als de vergunningen krachtens Richtlijn 2004/81/EG van 29 april 2004 betreffende de verblijfstitel die in ruil voor samenwerking met de bevoegde autoriteiten wordt afgegeven aan onderdanen van derde landen die het slachtoffer zijn van mensenhandel of hulp hebben gekregen bij illegale immigratie.

19) Ter aanvulling van de klachtmechanismen moeten de lidstaten aan onderdanen van derde landen die het slachtoffer zijn geweest van grove uitbuiting op de werkplek en meewerken aan de strafzaak tegen hun werkgever ***en die minderjarig of zwanger zijn of wier kind minder dan 3 maanden oud is,*** verblijfsvergunningen van beperkte duur afgeven naar verhouding van de lengte van de desbetreffende nationale procedures. Die vergunningen moeten worden afgegeven onder dezelfde voorwaarden als de vergunningen krachtens Richtlijn 2004/81/EG van 29 april 2004 betreffende de verblijfstitel die in ruil voor samenwerking met de bevoegde autoriteiten wordt afgegeven aan onderdanen van derde landen die het slachtoffer zijn van mensenhandel of hulp hebben gekregen bij illegale immigratie.

Motivering

Er moet een speciale regeling worden getroffen ter bescherming van zwangere vrouwen en minderjarigen.

Amendement 5
Overweging 19 bis (nieuw)

(19 bis) De lidstaten dienen te waarborgen dat de bevoegde instanties, de sociale partners en representatieve organisaties van immigranten scholing en voorlichting krijgen omtrent gelijke kansen, non-discriminatie, gendervraagstukken en meervoudige discriminatie, zodat zij hen de instrumenten en kwalificaties kunnen verschaffen die noodzakelijk zijn om genderspecifieke problemen te kunnen onderkennen en het hoofd te bieden.

Amendement 6
Artikel 3, lid 1

De lidstaten verbieden de **arbeid** van illegaal verblijvende **onderdanen** van derde **landen**.

De lidstaten verbieden de **indienstneming** van **personen die officieel de status hebben van** illegaal verblijvende **onderdaan** van **een** derde **land**.

Motivering

Het feit dat een onderdaan van een derde land illegaal in een lidstaat verblijft moet officieel bij besluit van een rechtbank worden vastgesteld.

Amendement 7
Artikel 7, lid 1, letter b)

b) alle nog verschuldigde belastingen en socialezekerheidsbijdragen, met inbegrip van administratieve boetes, betaalt.

(b) alle nog verschuldigde belastingen en socialezekerheidsbijdragen, met inbegrip van **gezinstoelagen** en administratieve boetes, betaalt.

Amendement 8
Artikel 7, lid 1 bis (nieuw)

1 bis. Bij elke inbreuk op artikel 3 dienen de lidstaten te waarborgen dat de werkgever, wanneer het een werkneemster betreft die zwanger is of een kind heeft van minder dan 3 maanden, alsnog voldoet aan het bepaalde in artikel 7, lid 1, letters (a) en (b) en aan alle andere op grond van de voor die specifieke situatie geldende nationale

wetsbepalingen.

Motivering

Het recht op verzorging, bijstand, loon en sociale uitkeringen voor zwangere illegaal werkende vrouwen moet worden beschermd en gewaarborgd.

Amendement 9

Artikel 7, lid 4

4. Met betrekking tot onder artikel 10, lid 1, onder c), vallende misdrijven treffen de lidstaten alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de tenuitvoerlegging van een terugkeerbesluit wordt uitgesteld tot de onderdaan van een derde land de nabetaling van zijn krachtens lid 1, onder a), ingevorderde loon heeft ontvangen.

4. Met betrekking tot onder artikel 10, lid 1, onder c), vallende misdrijven treffen de lidstaten alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de tenuitvoerlegging van een terugkeerbesluit wordt uitgesteld tot de onderdaan van een derde land de nabetaling van zijn krachtens lid 1, onder a), ingevorderde loon heeft ontvangen; **de uitwijzing mag op generlei wijze de fundamentele rechten van de illegaal tewerkgestelde persoon aantasten of een bedreiging vormen voor diens leven of gezondheid .**

Motivering

Onderdanen van derde landen mogen niet worden uitgewezen naar landen waar een oorlog gaande is of waar zij als gevolg van hun activiteiten in de EU kunnen worden blootgesteld aan represailles of gevangenisstraf.

Amendement 10

Artikel 7, lid 4 bis (nieuw)

4 bis. Met betrekking tot onder artikel 3 en met name artikel 10, lid 1, letters (c) of (d) vallende misdrijven treffen de lidstaten alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de tenuitvoerlegging van een terugkeerbesluit wordt uitgesteld wanneer het bij de illegaal in de EU verblijvende onderdaan van een derde land om een minderjarige gaat of om een vrouw die zwanger is of een kind heeft dat minder dan 3 maanden oud is.

Motivering

Er moet een speciale regeling worden getroffen ter bescherming van zwangere vrouwen en

minderjarigen.

Amendement 11
Artikel 10, lid 1, letter (c)

(c) de inbreuk gaat gepaard met **een** bijzonder grove uitbuiting op de werkplek **zoals een sterk verschil in de** arbeidsomstandigheden **met** die van legale werknemers; of

(c) de inbreuk gaat gepaard met ***misbruik, gendergerelateerde discriminatie of*** bijzonder grove uitbuiting op de werkplek ***onder gebruikmaking van geweld, bedreiging, intimidatie of persoonlijke vernedering, dan wel met*** arbeidsomstandigheden ***die duidelijk afwijken van*** die van legale werknemers; of

Motivering

Er moet duidelijker en explicieter worden aangegeven wat precies onder grove uitbuiting wordt verstaan.

Amendement 12
Artikel 14, lid 1

(1) De lidstaten ***zorgen voor*** doeltreffende mechanismen aan de hand waarvan illegaal werkende onderdanen van derde landen direct of via aangewezen derden een klacht tegen hun werkgever kunnen indienen.

(1) De lidstaten ***bevorderen de organisatie van bewustmakingscampagnes en zetten*** doeltreffende mechanismen ***op*** aan de hand waarvan illegaal werkende onderdanen van derde landen direct of via aangewezen derden ***langs vertrouwelijke weg*** een klacht tegen hun werkgever kunnen indienen.

Amendement 13
Artikel 14, lid 3

3. Met betrekking tot de onder artikel 10, lid 1, onder c), vallende misdrijven geven de lidstaten onder de voorwaarden van de artikelen 4 tot en met 15 van Richtlijn 2004/81/EG aan onderdanen van derde landen die het slachtoffer van uitbuiting op de werkplek zijn of geweest zijn en die meewerken aan het onderzoek tegen de werkgever, verblijfsvergunningen van beperkte duur af, ***gekoppeld aan de lengte van de desbetreffende nationale procedure.***

3. Met betrekking tot de onder artikel 10, lid 1, onder c), vallende misdrijven geven de lidstaten onder de voorwaarden van de artikelen 4 tot en met 15 van Richtlijn 2004/81/EG aan onderdanen van derde landen die het slachtoffer van uitbuiting op de werkplek zijn of geweest zijn en die meewerken aan het onderzoek tegen de werkgever ***voor zolang de desbetreffende nationale procedure loopt,*** verblijfsvergunningen van beperkte duur ***en met een beperkte bescherming af.*** ***Dergelijke vergunningen worden eveneens***

toegekend aan kinderen die tijdens de verblijfsperiode worden geboren. Op verzoek moeten ook onderdak en maaltijden worden verstrekt.

Motivering

Gezien het grote aantal vrouwen onder de illegaal in de EU verblijvende en werkende onderdanen van derde landen, hebben kinderen die tijdens de periode van verblijf in een EU-land worden geboren recht op bescherming.

Amendement 14

Artikel 14, lid 3 bis (nieuw)

3 bis. Gezien het grote aantal vrouwelijke illegale migranten en de specifieke problemen waarmee zij te kampen hebben, zien de lidstaten erop toe dat de bevoegde instanties, de sociale partners en immigrantenverenigingen worden opgeleid en voorgelicht omtrent gendervraagstukken, gelijke kansen en non-discriminatie op grond van geslacht of ras, zodat zij de beschikking krijgen over de instrumenten en vaardigheden die nodig zijn om genderspecifieke vraagstukken beter te onderkennen en op te lossen.

Amendement 15

Artikel 14, lid 3 ter (nieuw)

3 ter. Met betrekking tot de onder artikel 3 vallende verbodsbepalingen geven de lidstaten onder de voorwaarden van de artikelen 4 t/m 15 van Richtlijn 2004/81/EG aan onderdanen van derde landen die minderjarig of zwanger zijn of wier kind minder dan 3 maanden oud is, overeenkomstig de desbetreffende nationale procedures verblijfsvergunningen van beperkte duur af.

Motivering

Zwangere vrouwen en minderjarigen moet o.a. door middel van verblijfsvergunningen van beperkte duur speciale bescherming worden gewaarborgd.

Amendement 16

Artikel 16, lid 1

Uiterlijk in [drie jaar na de in artikel 17 bedoelde datum] en vervolgens om de **drie jaar** leggen de lidstaten de Commissie een verslag voor over de tenuitvoerlegging van deze richtlijn, waarin de aantallen en resultaten worden beschreven van de inspecties die op grond van artikel 15 zijn uitgevoerd, alsmede de maatregelen die op grond van artikel 8 zijn toegepast.

Uiterlijk in [drie jaar na de in artikel 17 bedoelde datum] en vervolgens om de **twee jaar** leggen de lidstaten de Commissie een verslag voor over de tenuitvoerlegging van deze richtlijn, waarin de aantallen en resultaten worden beschreven van de inspecties die op grond van artikel 15 zijn uitgevoerd, alsmede de maatregelen die op grond van artikel 8 zijn toegepast. ***De in dat verslag verstrekte statistieken dienen te worden uitgesplitst naar geslacht, met vermelding van eventuele genderspecifieke problemen.***

Amendement 17

Artikel 16, lid 2

Op basis van deze verslagen dient de Commissie een verslag in bij het Europees Parlement en de Raad.

Op basis van deze verslagen dient de Commissie een verslag in bij het Europees Parlement en de Raad. ***De in dat verslag verstrekte gegevens dienen te worden uitgesplitst naar geslacht, met vermelding van eventuele genderspecifieke problemen.***

PROCEDURE

Titel	Sancties ten aanzien van de werkgevers van onderdanen uit derde landen die illegaal op het grondgebied van de lidstaten verblijven
Document- en procedurenummers	COM(2007)0249 - C6-0143/2007 - 2007/0094(COD)
Commissie ten principale	LIBE
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	FEMM 19.6.2007
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Esther De Lange 3.7.2007
Behandeling in de commissie	2.10.2007 20.11.2007
Datum goedkeuring	20.11.2007
Uitslag eindstemming	+ : 22 - : 0 0 : 1
Bij de eindstemming aanwezige leden	Edit Bauer, Hiltrud Breyer, Esther De Lange, Ilda Figueiredo, Věra Flasarová, Lívia Járóka, Piia-Noora Kauppi, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Roselyne Lefrançois, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Zita Pleštinšká, Anni Podimata, Christa Prets, Teresa Riera Madurell, Eva-Britt Svensson, Anna Záborská
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervanger(s)	Jill Evans, Iratxe García Pérez, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Donata Gottardi, Anna Hedh, Filiz Hakaeva Hyusmenova